

Setkání byznysu střední a východní Evropy ve Slovinsku

Hlavní body jednání Středoevropské iniciativy 10. – 11. 3. 2016 v Portoroži:

- **Migrace a uprchlická krize:**

Více než jeden milion migrantů a uprchlíků, především ze Sýrie (29 %), Afghánistánu (14 %) a Iráku (10 %) **překročilo podle Eurostatu v roce 2015 hranice Evropské unie**. Nejvíce uchazečů o azyl ve třetím kvartále 2015 zaznamenaly Německo (108 000), Švédsko (42 500) a Rakousko (27 600). Nejužívanější cestou se stala západní balkánská trasa, kde byly nyní zavedeny pohraniční kontroly. Ani přes zimní měsíce proud běženců neřídne a nikdo neví, jaký směr nabere tok běženců nyní.

Účastníci Středoevropské iniciativy se shodli, že kritickým momentem je nyní, jak se Turecko vyrovná se závazkem z dohody s EU zastavit tok běženců a vracet nelegální migranty zpět. To považují za **test další existence Schengenu**. Zástupci SP ČR a slovenského RÚZ také upozornili na skutečnost, že snahou byznysu je proaktivně otevřít cestu pro ekonomickou migraci z Ukrajiny a dalších nám historicky blízkých států, což na národní úrovni naráží na překážky kladené z důvodu ochrany domácího trhu práce.

- **Průmysl EU**

Evropě se nedaří naplnit politický cíl dosáhnout 20 % průmyslu na tvorbě HDP EU. **Průmyslová konkurenceschopnost EU klesá**, investice do průmyslu stále nedosáhly úrovně roku 2000. **Produktivita v průmyslu se zvyšuje jen velmi pomalu**. Podíl zaměstnanosti v průmyslu na celkové zaměstnanosti klesla mezi roky 2000 - 2013 ze 17,5 % na 14 %. Evropská komise zvolila horizontální přístup a považuje průmyslovou politiku za součást všech ostatních politik (obchodní, digitální, energetické, environmentální). Rada pro konkurenceschopnost (COMPET) představila změny v metodách svého přístupu v souladu se svými závěry z listopadu 2014: **pravidelný test průmyslové konkurenceschopnosti, ustavení Skupiny na vysoké úrovni a vytvoření seznamu prioritních legislativních návrhů pro průmysl**. V nové strategii průmyslové politiky (květen/červen 2016) by mělo být zdůrazněno hodnocení dopadu legislativy na průmysl nejen ex-ante, ale v průběhu celého procesu a důraz na prolínání konkurenceschopnosti průmyslu do všech politik. **Účastníci se dohodly na společné podpoře těchto kroků vůči Evropské komisi a Skupině na vysoké úrovni pro konkurenceschopnost**.

- **Společná obchodní politika EU**

Účastníci zopakovali podporu nové obchodní a investiční politiky EU z posledního zasedání v Salcburku „*Obchod pro všechny*“. Jednání zaměřili především na současná rizika, která oslabují nebo potenciálně oslabí pozici EU v globálním měřítku a zkomplikují život podnikům operujícím v Evropě a podkopávají jejich konkurenceschopnost:

- **udělení tržního statusu Číně;**
- **ekonomické sankce vůči Rusku**
- **a přílišný důraz na začleňování sociálních a environmentálních standardů, lidských práv a požadavků na udržitelnost do jednání o smlouvách o volném obchodu (FTAs, CETAs).**

Účastníci se dohodli na společných krocích, které by nepodkopaly společná a vyvážená stanoviska BUSINESSEUROPE.

Pokud jde o ukončení ekonomických sankcí vůči Rusku, tam zatím není podpora a vůle řady členských států. V březnu uplyne druhé výročí ilegální anexe Krymu. **Plnění Minských dohod zůstává kritériem pro přehodnocení ekonomických sankcí vůči Rusku.** Předpokladem pro odblokování dalších jednání v Radě pro zahraniční věci (FAC) bude zmapování a zhodnocení stávajících vztahů EU s Ruskem ze strany ESVO. Tento předpoklad vychází také ze zadání kolegia Evropské komise z prosince 2015 přinést přehled o stávající situaci ve vztahu EU-Rusko. Ani diskuse na FAC 14. 3. 2016 nemá zasahovat do debaty o sankcích EU vůči Rusku, ani se s ní nemá jakkoli překrývat. **Pro uvolnění situace lze podpořit vlády v jejich snaze nastartovat bilaterální rozhovory a jednání Smíšených komisí, přesunout dialog na sub-regionální úroveň a orientovat se na konkrétní společné projekty.** Pro další kroky jsou účastníci připraveni utvářet aliance.

Pokud jde o **udělení statusu tržní ekonomiky Číně**, účastníci se shodli na tom, že Čína doposud plní jen 1 z 5 kritérií stanovených pro udělení statusu tržní ekonomiky, každé další kroky Komise by měly být založeny na řádné a komplexní dopadové studii, EU by měla koordinovat své kroky s dalšími důležitými členy Světové obchodní organizace (WTO), především USA. Pro Evropu to bude potenciálně znamenat snížení HDP o 1 % a ztrátu 1,7 - 3,5 % pracovních míst.

Účastníci se však dohodli na společných krocích v jiných oblastech, které by vykompenzovali situaci a možné dopady na ocelářský a související průmysl v Evropě. Půjde především o podporu rychlejšího **projednávání a přijetí návrhu na modernizaci ochranných nástrojů obchodu (TDI)** v Radě, která jsou stále blokována některými členskými státy (mezi nimi i Rakouskem a Českou republikou), zejména pokud jde o pravidlo „*Lesser Duty Rule*“.

Pokud jde o nebezpečí a další administrativní zátěž plynoucí ze začleňování sociálních a environmentálních standardů, lidských práv a udržitelnosti do obchodních smluv, účastníci podpoří připravované kroky a aktivity BUSINESSEUROPE.

Vladimíra Drbalová

Mezinárodní vztahy – Evropské záležitosti